

استقبال از کنسرت علیرضا قربانی

سکوت به پاس صدای «ارغوان»

عکس: سهند نایبی شرق

رنجور/ قصه‌پرداز شب‌ظلمانی‌ست/ نسفم می‌گیرد/ که هوا هم اینجا زندانی‌ست... / ارغوان بیرق کلگون بهار/ تو برافراشته باش/ تو بخوان نغمه ناخوانده من» با صدای شاعر پخش شد. پس از اجرای قطعه «ارغوان» این خواننده موسیقی سنتی، قطعه بعدی را معرفی کرد: قطعه «خیال خوش» با شعری از حسین غیائی (قطعه‌ای از فصل دوم سرپال «همگناه»: تو آه منی اشتباه منی؛ چگونه هنوز از تو می‌گویم / تو همسفر نیمه راه منی؛ چگونه هنوز از تو می‌گویم) با همخوانی مردم اجرا شد که در میانه این اجرا صدای مخاطبان غالب بر صدای قربان بود. قطعه «بی‌گناه» با شعری از حسین غیائی (تیتراژ سرپال بی‌گناه: تو خنده دوری در یاد تو قاصدکی دور از باد / من زخمی قبل مردن من ساکت قبل از فریاد) نیز از دیگر اجراهای این کنسرت بود که با همراهی و همخوانی مخاطبان اجرا شد. در کنسرت قربانی نمی‌توان نقش حضور مردم را نادیده گرفت. همراهی آنان با موسیقی و اشعار بی‌نظیر قطعه‌ها یک اتفاق ماندگار را رقم زد. قربانی یک بار دیگر نشان داد که موسیقی جایگاهی بزرگ در قلب شهروندان این سرزمین دارد. نوای او این بار نیز فراموش نخواهد شد؛ صدایی که صدای ارغوان می‌نامندش...

هر جقدر آنها را اجرا کنیم باز هم درخواست برای اجرا دارد و ما سعی می‌کنیم آنها را خدمتان معرفی کنیم.»

قربانی در ادامه قطعه «میدانی تو» را معرفی و اجرا کرد که به گفته خودش گونه‌ای از مناجات با پروردگار است. اشعار این قطعه هم متناسب به ابوسعید ابوالخیر یا بعضی از اشعار متناسب به مولاناست؛ «جز وصل تو دل به هر چه بستم توبه / بی‌یاد تو هر جا که نشستم توبه... این قطعه با همنازی کمانچه سامان صمیمی، پیانو حسام ناصری، تار هومن مهدویان، گیتارپاس دارا دارایی و همراهی یکی از نوازنده‌های ویولون اجرا شد. حسن ختام این قطعه، نوای ساز گیتارپاس بود.

قطعه‌های پرطرفدار «روزگار غریب» با شعری از احمد شاملو و حمید خلف‌بیگی و «عاشقانه نیست» که با عنوان «با من بخوان» (با من بخوان تا این ترانه را با تو سفر کنم با من بخوان تا در هوای تو شب را سحر کنم) مشهور شده است، در ادامه این کنسرت اجرا شدند. در اجرای این قطعه‌ها هم مخاطبان با خواننده همراهی و همخوانی می‌کردند.

پس از اجرای این قطعه‌ها، یکی از مخاطبان درخواست اجرای «ارغوان» را داد که با تشویق سایر مخاطبان همراه شد. همزمان دکلمه‌ای از شعر «ارغوان» ابتهاج؛ (ارغوان... کورسویی ز چراغی

قطعه «پیشانی» نیز با ترانه‌ای از احمد امیرخلیلی (روزگار من و مویش به پیشانی رفت...) با نوری‌ردازی و تصویری از شب‌های شهر تهران بر روی کاخ ملت اجرا شد. این اثر امسال برای نخستین‌بار در تور کنسرت‌های قربانی در شهرهای مختلف کشور اجرا و با استقبال قابل توجه مخاطبان مواجه شده بود.

«شروع ناگهان» با شعری از حسین غیائی و آهنگ‌سازی علیرضا افکاری (بغض منی آه منی حسرت دلخواه منی؛ تیتراژ پایانی فصل دوم سرپال هم‌گناه) و «لیلا» با شعری از اهورا ایمان و آهنگ‌سازی ستار اورکی (تیتراژ پایانی سرپال پدر؛ کجایی‌ای که عمری در هوایت نشستم زیر باران‌ها) از دیگر قطعه‌های این قطعه‌ها است.

قربانی بعد از اجرای قطعه «لیلا» ضمن ابراز تشکر و ارادت نسبت به مخاطبان اظهار داشت: «به خودمان می‌بالیم و افتخار می‌کنیم از اینکه میزبان شما هستیم و توفیق شده است که بتوانیم برای شما برنامه‌های مختلف اجرا کنیم. فرمان‌ما با تیم اجرایی کنسرت به خصوص حسام ناصری که مدیریت این برنامه را برعهده دارد، این بوده است که قطعه‌های مختلفی که طی این سال‌ها ممکن است شنیده شده باشد، اما هیچ وقت اجرا نشده، تنظیم و در رپرتوآر قرار داده شود، اما قطعه‌هایی نیز هست که

و پای دستگیری دارد، من بی‌سر و بی‌پای توأم دستم گیر» نخستین قطعه‌ای بود که راه خودش را در بی‌قراری سعدآباد باز کرد و توانست نقشی ماندگار بر جای بگذارد.

قطعه «هم‌گناه» با شعری از حسین غیائی (تیتراژ پایانی سرپال هم‌گناه: من تفنگی شده‌ام رو به نبودن‌هایت) با تشویق مخاطبان و همخوانی آنان یکی دیگر از کارهایی بود که قربانی اجرا کرد. حال و هوای همخوانی حاضرین با قربانی شکوه بی‌نظیری به این قطعه داده بود.

قطعه «پل» با ترانه‌ای از احمد امیرخلیلی (تیتراژ پایانی برنامه پل فروردین: من به دستان تو پل بستم به زیباتر شدن/ از تو می‌خواهم از این هم با تو تهاتر شدن) و همخوانی مخاطبان نیز با همین تم اجرا شد و مخاطبان توانستند دست بالا را در همراهی با قربانی از آن خود کنند.

نوری‌ردازی‌های ویژه و خاص بر روی کاخ ملت براساس مضمون اشعار قطعه‌ها و همخوانی مخاطبان با بسیاری از قطعه‌ها نیز از نکات قابل توجه این کنسرت بود. برخی نیز در جریان برگزاری کنسرت، نسبت به قربانی و قطعه‌های اجراشد ابراز احساسات می‌کردند و این خواننده نیز به آنها ادای احترام می‌کرد.

فرانک آرتا

کنسرت علیرضا قربانی شامگاه ۸ تیرماه در کاخ سعدآباد برگزار و قطعه‌هایی همچون «عاشقانه نیست»، «روزگار غریب» و «ارغوان» اجرا شد که با استقبال قابل توجه مردم همراه بود. حسام ناصری (پیانو) تنظیم‌کننده، دارا دارایی (گیتارپاس)، سسامان صمیمی (کمانچه) و هومن مهدویان (سه‌تار)، زکریا یوسفی (سازهای کوبه‌ای) نوازنده‌هایی بودند که علیرضا قربانی را در یکی دیگر از شب‌های باشکوه سعدآباد همراهی کردند. از همان ابتدا شوق حاضرین در کنسرت علیرضا قربانی به گونه‌ای بود که می‌توان گفت صدای تشویق، تپش‌های صحنه را نیز تحت‌تأثیر قرار داد و گویی قربانی با نیرویی تازه حال و هوای صدایش را آراسته و در هوای شب رها کرد. قطعه «عروج»، رباعی‌ای از مولانا با این مضمون؛ «مجنون و پریشان توأم دستم گیر، سرگشته و حیران توأم دستم گیر/ هر بی‌سر

چرا موسیقی «عاشیقی» دیگر محبوب نیست؟

اراک، همدان، قم، ساوه و خراسان شمالی وجود دارد، می‌توان گفت عاشیقی یک موسیقی فراقومیتهی است که در عین تنوع، دارای وحدت است». در ادامه این نشست، نازیلا جنتی، پژوهشگر موسیقی‌شناسی قومیتی، به ارائه مطالبی درباره «روایت‌های موسیقی عاشیقی در منطقه زنجان» پرداخت و گفت: یکی از تفاوت‌های موسیقی عاشیقی در زنجان با سایر مناطق، در روایت‌هایی است که عاشیقی‌های زنجان استفاده می‌کنند. یک‌سری روایت‌ها وجود دارد که منحصرآ برای زنجان است. در زنجان مراسمی به نام عاشیقار باارمی (عید عاشیق‌ها) برگزار می‌شود که در آن روایت‌های منحصربه‌فرد زنجان ارائه می‌شود. او روستایی ویستان خرمدره را یکی از قطب‌های موسیقی عاشیقی زنجان معرفی و گفت: «موسیقی عاشیقی زنجان اشتراکاتی با موسیقی عاشیقی مناطق دیگر دارد که یکسان‌بودن قبوزی در زنجان که

توسط عاشیق‌ها نواخته می‌شود، با آنچه در تبریز مورد استفاده قرار می‌گیرد ازجمله این اشتراکات محسوب می‌شود. در هر دو منطقه از قبوزی دارای ۶ سیم و ۲۰ پرده استفاده می‌شود.

همچنین در این نشست حسن علیزاده، پژوهشگر حوزه موسیقی عاشیقی، در مطلبی با عنوان «مکتب عاشیقی شمال غرب ایران» به بررسی اصالت سنت عاشیقی در این منطقه پرداخت و گفت: «سنت عاشیقی در منطقه شمال غرب ایران سنتی قدرتمند و شاخص است که گرچه تغییرات سیاسی آن را دچار فرارزونشیب‌هایی کرده اما توسط استادان عاشیقی و همچنین شعر، نوازندگی و داستان‌سرایی همچنان حفظ شده است». او تأکید کرد: «در سنت عاشیقی عناصری وجود دارد که دست به دست هم داده‌اند تا این سنت را به سمت جلو هدایت کنند. ازجمله این عناصر استادان شاخص و توانمندی هستند که طی سال‌ها در این حوزه فعالیت داشته‌اند. عاشیق‌های امروز باید به این عناصر توجه کنند تا این سنت لطمه نینند؛ چراکه این مکتب عاشیقی مکتبی کامل است و اگر قرار است تغییر و تحولاتی باشد باید از درون فرهنگ این موسیقی صورت بگیرد نه از بیرون آن».

این پژوهشگر حوزه موسیقی عاشیقی همچنین به آسیب‌شناسی درباره علت کاهش محبوبیت این موسیقی میان مردم به‌ویژه نسل جدید پرداخت و اظهار کرد: «متأسفانه امروزه برخی از سنت‌های اصیل و قدیمی عاشیقی توسط استادان این حوزه نادیده گرفته می‌شود. ازجمله سنت‌های فراموش‌شده «دیشمه» است؛ پیش‌تر دیشنه که گفت‌وگو و مناظره‌ای ادبی بود که توسط عاشیق‌ها انجام می‌شد و میان دو یا چند عاشیق به زبان ساز و آواز تقابلی ادبی انجام می‌شد که مخاطب بسیاری نیز داشت». علیزاده تأکید کرد: «امروزه با توجه به گسترش فضای مجازی و توسعه رسانه‌ها در کشور، دیشمه می‌تواند توجهات را به سمت خود جلب کند تا از این طریق امکان لازم برای دانق‌سازی جهت‌گرایش به سمت موسیقی عاشیقی فراهم شود». او در بخش پایانی صحبت‌های خود به ویژگی‌های موسیقی عاشیقی منطقه شمال غرب کشور اشاره کرد و گفت: «با توجه به تعداد بسیار هاواها (آهنگ‌ها) و داستان‌ها، این موضوع در کنار تعداد زیاد استادان عاشیقی، آذربایجان شرقی را به مرجعی برای سنت عاشیقی تبدیل کرده است».

نشست رسانه‌ای در پاسخ به پرسش خبرنگار مهر مبنی بر اینکه آیا خداحافظی و استعفای نوازندگان شناخته‌شده از ارکسترها باعث برگزاری این آزمون‌ها شده است، توضیح داد: «ما اکنون در حوزه سازهای برنجی نوازنده کم داریم، بنابراین بخش مهمی از ماجرای آزمون نوازندگی به همین جهت است. البته بازنشسته‌کردن اجباری تعدادی از نوازندگان باسابقه که به لحاظ سنی شرایط استخدام ندارند هم معضل دیگری بود که باعث شد ما در حوزه آزمون نوازندگی اقدامات لازم را انجام دهیم». او درباره نحوه برگزاری آزمون نوازندگی ارکستر سمفونیک تهران هم گفته بود: «آزمون در حوزه‌های مختلف نوازندگی صورت می‌گیرد. به عبارتی در هر بخش ما هیئت‌های داوری جداگانه‌ای داریم که آزمون‌های جداگانه‌ای را برگزار می‌کنند. در این بخش گروه‌بندی‌ها صورت می‌گیرد و مفاد تخصصی رپرتوارها به هم‌رمدان متقاضی حضور در آزمون ارائه می‌شود و درنهایت نقرات برگزیده معرفی می‌شوند.»

اخبار برگزیده

خداحافظی کوروش یغمایی از دنیای موسیقی

کوروش یغمایی اعلام کرد از دنیای موسیقی خداحافظی می‌کند. به گزارش «شرق» کوروش یغمایی که از او به‌عنوان پدر موسیقی راک در ایران یاد می‌شود، اعلام کرد که پس از انتشار دو آلبوم جدیدش با نام‌های «یاغی» و «پلاک ۴۴» از سوی کمپانی آمریکایی، از دنیای موسیقی خداحافظی می‌کند. کوروش یغمایی با انتشار اثری از خود با نام «راه کم‌کرده»، در صفحه اینستاگرامش نوشت: «از آنجا که برای گذر از این کوره‌راه سنگ‌لاخ و دشوار برای سربلندی فرهنگ کشورم و هویت پرشکوه ورجاوند ایران عزیزم، با نداشتن حتی کمترین امکانات، آنچه را در توان داشته، به کار گرفته‌ام، به آگاهی یاران مهربانم می‌رسانم که با پخش دو آلبوم (یاغی) و (پلاک ۴۴) که به‌زودی از طریق کمپانی Now Again Records از آمریکا پخش خواهد شد، از کار در زمینه موزیک کناره‌گیری می‌کنم. البته رابطه من با موزیک که از کودکی آغاز شده است، ناگسستگی است و کارهای ناتمامی دارم که در صورت تمام‌شدن با شما در میان خواهم گذاشت». کل‌بخ، ریحان، هورار، لیلا و پرندۀ مهاجر ازجمله آهنگ‌های ماندگار کوروش یغمایی است.

کنسرت‌های رایگان سالار عقیلی و شهرام شکوهی در آب و آتش

سالار عقیلی و شهرام شکوهی در بوستان آب و آتش به روی صحنه می‌روند. به گزارش «شرق» و به نقل از روابط‌عمومی منطقه فرهنگی و گردشگری عباس‌آباد، در ادامه برنامه‌های هم‌نشینی و دورهمی شب‌های لیخند و هم‌زمان با عید سعید غدیرخم، سالار عقیلی امروز پنجشنبه ۱۵ تیرماه و شهرام شکوهی روز جمعه ۱۶ تیرماه در گردان منطقه فرهنگی و گردشگری عباس‌آباد کنسرت برگزار می‌کنند. در ادامه این برنامه‌ها، ساسان کریمی امروز پنجشنبه و علیرضا مسلمی روز جمعه استندآپ‌کمدی اجرا می‌کنند. برنامه‌های هم‌نشینی و دورهمی شب‌های لیخند از ساعت ۲۰ آغاز می‌شود و حضور عموم در این کنسرت‌ها آزاد و رایگان است. تاکنون هنرمندان بسیاری ازجمله حمید عسکری، امیر تاجیک، علی عبدالمالکی، سینا درخشنده و محسن میرزاده در برنامه‌های هم‌نشینی و دورهمی شب‌های لیخند به صحنه رفته‌اند. علاقه‌مندان برای حضور در این برنامه‌ها می‌توانند به بوستان آب و آتش واقع در بزرگراه حقانی، بعد از چهارراه جهان‌کودک، خیابان شهیدی مراجعه‌کنند.